

Marin STOIAN

Narațiuni vizuale

Într-unul dintre filmele-cult ale tinereții mele, George Roy Hill face din doi indivizi certați cu legea, Butch Cassidy și Sundance Kid, doi dintre cei mai seducători eroi ai Americii. (Dovadă că atât sistemul, cât și societatea civilă americană au cerut interzicerea peliculei). Mereu fugăriți de oamenii legii, cei doi pun la cale ingenioase strategii de pierdere a urmei. Numai că, ori de câte ori se opresc puțin să-și tragă sufletul, văd la orizont norul acela de praf ridicat de galopada puterii, și se întreabă, plini de uimire și admirație: cine sunt tipii ăștia atât de grozavi?!

Plin de uimire și de admirație, cam aceeași întrebare mi-o pun și eu, ori de câte ori intru într-o expoziție de pictură semnată Ștefan Câlția: cine sunt omuleții ăștia atât de ciudați?! Pentru că nici un pictor român n-a mai pus pe simezele galeriilor noastre personaje atât de bizare. Cu atât mai stranii, cu cât fiecare nou personaj pare o veche cunoștință. Nu prea știi de unde să o iei, dar ești sigur că ai mai întâlnit-o cândva. Așs cum trebuie să-i fi întâlnit cândva pe cei patru *Cântăreți din Ticuș*,

lăutari ai unui carnaval perpetuu, concertând doar de dragul artei, acolo, în luminișul lor vegheat de pasărea cerului.

Tot vechi cunoștințe trebuie să fie și *Marioneta și vânzătorul de baloane*, eroii celei mai anapoda povești de iubire din cercul nostru cel de toate zilele, în care *Dansatoarea și clownul* refac povestea ancestrală a primului cuplu. Sau *Vânzătorul de aripi*, mereu tentându-ne cu un vis imposibil. Sau *Piticul cu maimuța*, punând în operă genealogii suspecte. Sau bărbatul acela din *Noaptea călătorului*, fratele

geamăn al *Călătorului cu luna*, ambii purtând de-a lungul zilei tainele nopții. Sau *Fata cu coroana* și *Fata cu lămâie*, întâlnite cândva prin reveriile noastre.

Tare mi-e teamă, însă, că lucrările lui Ștefan Câlția nu pot fi povestite. Cum să povestești *Iarna* pictorului, dacă nu simți până la os gerul care vine din albul acela imaculat?

Narațiuni vizuale prin excelență, lucrările lui Câlția, cu care ilustrăm prezentul număr al revistei noastre, se cer văzute. Pentru că numai așa putem avea acces, fiecare după puterile sale, la haloul metafizic al lumii născute pe paleta pictorului. Dar, dacă scopul ultim al imaginarului este acela de a ne înlesni căutarea de sine, încep să cred din ce în ce mai tare că omuleții aceia ciudați care populează lumea lui Câlția suntem chiar noi, ajunși la capătul drumului.

